

Universiteit
Leiden
The Netherlands

In the shadow of the company : the VOC (Dutch East India Company) and its servants in the period of its decline (1740-1796)

Nierstrasz, J.C.

Citation

Nierstrasz, J. C. (2008, November 5). *In the shadow of the company : the VOC (Dutch East India Company) and its servants in the period of its decline (1740-1796)*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/13267>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/13267>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen behorende bij het proefschrift van Chris Nierstrasz

In the Shadow of the Company: The VOC (Dutch East India Company) and its servants
in the period of its Decline (1740-1796)

1. Het verval van de VOC is uiteindelijk veroorzaakt door een te krappe financiering. Door een tekort aan financiële middelen kon de VOC niet het hoofd bieden aan de veranderende omstandigheden in de achttiende eeuw.
2. Tijdens haar verval werd de Compagnie in toenemende mate gedwongen toe te geven aan het privé initiatief van haar dienaren om het hoofd boven water te kunnen houden.
3. De VOC heeft haar monopolie in de intra-Aziatische handel ten aanzien van haar dienaren in de achttiende eeuw niet zo absoluut gehandhaafd als gedacht. Het toestaan van privéhandel sinds 1743 betekende een wezenlijke inbreuk op dit monopolie.
4. De VOC is niet 'Vergaan Onder Corruptie'. De corruptie was eerder gevolg dan oorzaak van haar verval.
5. Een vergelijking van de verschillende Europese Compagnieën geeft nieuwe inzichten die de uniciteit van de afzonderlijke compagnieën overstijgen.
6. Voor een goed begrip van de geschiedenis van de VOC dienen waar mogelijk analyses van officiële Compagnies bescheiden aangevuld te worden met privécorrespondentie van VOC-dienaren.
7. De ondergang van de VOC dient geanalyseerd te worden op drie niveaus: politiek, economisch en sociaal.
8. Een AIO in de geesteswetenschappen weet dat zijn werk erop zit wanneer zijn onderzoeksvraag verworden is tot een retorische.
9. De kritiek tussen historici onderling is vaak terug te voeren op een totaal onbegrip voor het verschil in keuze van onderwerp en aanpak.
10. Het inhalige gedrag van de VOC-dienaren nam zulke extreme vormen aan dat het niet onwaarschijnlijk is dat premier Balkenende bij nader inzien liever af zal zien van de terugkeer van de VOC-mentaliteit.